

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/76/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014201075
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014201075.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: Ing. M. K., C. XXXX/X, C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o predčasný starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2015, č.k. 8Sd/88/2014-11, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2015, č.k. 8Sd/88/2014-11, m e n í tak, že rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 5. mája 2014 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 11. júna 2014 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom z 25. júna 2015, č.k. 8Sd/88/2014-11 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 5. mája 2014 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 11. júna 2014, ktorými bol navrhovateľovi priznaný predčasný starobný dôchodok od 1. marca 2014 v sume 514,70 eur mesačne podľa § 67 ods. 1, § 78 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“).

Súd prvého stupňa potvrdil rozhodnutia odporkyne podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Mal preukázané, že ku dňu 1. marec 2014, ku ktorému dňu navrhovateľ žiadal predčasný starobný dôchodok priznať, splnil podmienku uvedenú v § 67 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, získal najmenej 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia, chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku a suma predčasného starobného dôchodku ku dňu, od ktorého požiadala o jeho priznanie, je vyššia ako 1,2 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Ku dňu 1. marec 2014 získal 12 761 dní obdobia dôchodkového poistenia. Pri posúdení nároku na dôchodok a určenie jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení považujú.

Pre nárok na predčasný starobný dôchodok a na určenie jeho sumy nebolo možné hodnotiť obdobie dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby od 1. januára 2006 do 31. marca 2008, nakoľko nebola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenia. Navrhovateľ neuhradil poistné za obdobie od 1. apríla 2008 do 31. mája 2011. Vzhľadom na tieto zistenia krajský súd preskúmané rozhodnutia ako vecne správne a zákonné potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že navrhovateľ si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu ich súd nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal zlý výpočet predčasného starobného dôchodku priznaného ku dňu 1. marec 2014 z dôvodu nezapočítania obdobia od 1. januára 2006 do 31. marca 2008, nakoľko vraj nebola zaplatená celá suma dlžného poistného. S týmto konštatovaním nesúhlasil z dôvodu, že dobrovoľné poistenie zrušil. S vyčíslením nedoplatku na poistné za uvedené obdobie sociálnou poisťovňou nesúhlasil a uviedol, že z predčasného starobného dôchodku sa mu realizujú zrážky. Žiadal, aby po ucelení každého celého roku sociálna poisťovňa prepočítala sumu dôchodku a poukázala mu na účet to, čo mu patrí.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. K námietkam uvedeným v odvolaní poukázala na poistné obdobie od 2. marca 2005 do 31. mája 2011, za ktoré eviduje u navrhovateľa dlžné poistné. Za obdobie od 1. januára 2006 do 31. marca 2008 si navrhovateľ doplatil dlžné poistné, za obdobie od 1. apríla 2008 do 31. mája 2011 nedoplatil. Navrhovateľ nezaplatil celú sumu dlžného poistného za obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, z toho dôvodu nemohla navrhovateľovi dobu jeho dobrovoľného dôchodkového poistenia do celkového obdobia dôchodkového poistenia, hodnoteného pri nároku na predčasný starobný dôchodok a pri určení jeho sumy, zohľadniť. Opravným rozhodnutím z 11. júna 2014 v rámci konania o opravnom prostriedku rozhodnutie z 5. mája 2014 zmenila. Zmena sa nedotkla výroku napadnutého rozhodnutia, ale len časti jeho odôvodnenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné priznať úspech

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o priznaní predčasného starobného dôchodku. Medzi účastníkmi konania je sporné započítanie obdobia dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby od 1. januára 2006 do 31. marca 2008, resp. až do 31. mája 2011.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá zákona o sociálnom poistení povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osobe a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe, ktoré nezaplatili včas a v správnej

sume poistné na dôchodkové poistenie za obdobie, za ktoré boli povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie, sa toto obdobie započíta na nárok na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok a na určenie ich sumy ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa, v ktorom bola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenie.

Podľa § 61 zákona osobný vymeriavací základ je úhrn vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

Navrhovateľ ku dňu, ku ktorému si požiadal o priznanie predčasného starobného dôchodku, t.j. k 1. marcu 2014 získal 34 rokov a 351 dní obdobia dôchodkového poistenia (presný rozpis je uvedený v osobnom liste dôchodkového poistenia, ktorý je prílohou rozhodnutia z 5. mája 2014). Obdobie dôchodkového poistenia bolo v danom prípade počítané od 1. septembra 1968 do 31. decembra 2005.

Tak, ako to vyplýva z obsahu spisov a z vykonaného dokazovania, v období od 1. januára 2006 do 31. mája 2011 bol navrhovateľ dobrovoľne dôchodkovo poistenou osobou.

Z dikcie ustanovenia § 78 ods. 1 zákona o sociálnom poistení pre posúdenie vecí vyplýva, že navrhovateľovi sa započíta na nárok na predčasný starobný dôchodok a na určenie jej sumy ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa, v ktorom bola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenie.

Pri posúdení splnenia uvedenej zákonnej podmienky odporkyňa v preskúvanom rozhodnutí z 11. júna 2014 o priznaní predčasného starobného dôchodku sa dopustila zrejmej nesprávnosti, keď uvádza, že: „Pre nárok na predčasný starobný dôchodok a na určenie jeho sumy Vám nie je možné hodnotiť obdobie dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby od 1. januára 2006 do 31. marca 2008, nakoľko nebola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenie“.

Z vyjadrenia odporkyne zo 16. septembra 2015 a z tvrdení navrhovateľa naopak vyplýva, že za obdobie od 1. januára 2006 do 31. marca 2008 si navrhovateľ doplatil dlžné poistné. Za uvedené obdobie, t.j. od 1. apríla 2008 do 31. mája 2011 dlžné poistné nedoplatil.

Uvedené pochybenie, (správne malo byť od 2. marca 2005 do 31. mája 2011) malo za následok nezákonnosť preskúvaných rozhodnutí najmä z dôvodu, že navrhovateľ sa domnieva, že po zaplatení dlžného poistného za ucelený kalendárny rok sa má pristúpiť k prepočítaniu sumy jeho predčasného starobného dôchodku.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladne so zákonom a preto rozsudok krajského súdu zmenil podľa § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 250j ods. 2 písm.e/ OSP a rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 5. mája 2014 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 z 11. júna 2014 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovenia § 492 ods.1, 2 SSP v spojení s § 250k ods. 1 veta prvá OSP a v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 a s § 246c veta prvá OSP a s § 224 ods. 1 OSP. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal, pretože úspešný navrhovateľ si náhradu trov konania neuplatnil a odporkyňa zákonodarca náhradu trov konania v zásade nepriznáva.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.